

Tonfedd, amledd a chyflymder

BECA 'Drycha arno fe, mae e mor gorjys ma'n anodd credu'r peth. Ond sut ma' gofyn i Chris am ddêt?

ADA Chwilio'r we am "sut mae gofyn i Chris am ddêt?"

Mae tonnau sain yn teithio drwy'r aer ar ffurf dirgryniadau gan drosglwyddo egni sain o un lle i'r llall.

BECA Pa mor glou mae'r clecs 'na'n cario?

ADA Mae'n dibynnu ar ba mor hir mae 'di bod yn mynd a pha mor gyflym mae'n teithio. Mae pellter yn hafal i fuanedd wedi ei luosi gydag amser. 'Dyw'r clecs heb gael llawer o amser i deithio, ond mae'r buanedd yn anghredadwy!

BECA Wir? Mor glou â 'ny?

ADA Cyflymder ton yw ei thonfedd wedi'i luosi gyda'i hamledd. Y donfedd yw'r pellter rhwng dau bwynt ar y don. Y pellaf oddi wrth ei gilydd ydyn nhw, y cyflyma' bydd y clecs yn teithio. Yr amledd yw nifer y tonnau pob eiliad. Po uchaf yr amledd, y cyflyma' bydd y clecs yn teithio.

BECA Un peth sy'n sicr, mae gan y clecs yma amledd uchel iawn!

ADA Yw Chris yn robot o'r gofod?

BECA Pam?

ADA Os ydy e, galli di ddefnyddio tonnau electromagnetig. Maen nhw'n gallu teithio drwy wacter y gofod gan ddefnyddio maes trydanol a maes magnetig! Ceisia ddefnyddio tonnau radio neu donnau gama, yma ar y Ddaear, i siarad ag e!

BECA S'mo ti'n helpu dim Ada!

ADA O'r gore, ceisia gynyddu osgled y tonnau.

BECA Sut ma' gwneud 'ny?

ADA Chris! Ei di ar ddêt 'da Beca?

Bitesize

BECA Ada, beth wna i nawr?

ADA Gwena.